

Nye Veier /
Asplan Viak AS,
Postboks 24,
1300 Sandvika
E16KE6@asplanviak.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

18.06.2020

E16KE6 Innspill varsel om planoppstart for ny kommunedelplan for utbygging av E16 fra Kongsvinger til E6

Jordvernalliansen i Innlandet, bestående av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø og fagbevegelse, arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet.

Jordvernalliansen i Innlandet viser til at varsel om planoppstart for ny kommunedelplan for utbygging av E16 Kongsvinger-E6, med høringsfrist 21. juni 2020. Jordvernalliansen i Innlandet har følgende innspill og merknader:

Nasjonal jordvernstrategi må være førende for planleggingen og utbyggingen. Jordvernstrategien ble enstemmig vedtatt av Stortinget i 2015. Stortinget strammet her inn det nasjonale jordvernmålet fra maksimal årlig omdisponering på 6000 dekar, til maksimalt 4000 dekar, og må altså nå gjøres gjeldende i alt planarbeid. For øvrig er det ventelig at det nasjonale jordvernmålet skjerpes ytterligere i løpet av planperioden.

I Norge er kun 3 prosent av landarealet dyrket mark. Det tar minst 1000 år å danne et ti centimeters lag med matjord. Matjord er dermed i praksis en ikke-fornybar ressurs. Den gode matjorda danner grunnlag for jordbruket som vi har i dag. Nydyrking på dårligere arealer vil ikke gi samme grunnlag for matproduksjon. Med en voksende befolkning i verden og økt behov for sjølforsyning må vi både ivareta den gode matjorda vi har, og i tillegg drive aktiv nydyrking.

Samferdsel er en av de største enkeltfaktorene for nedbygging av dyrket mark, og har således store konsekvenser for framtidens matproduksjonsgrunnlag. Dette gjelder ikke minst i Innlandet, både på grunn av utbygging av vesentlige transportårer, og fordi vi har noen av landets beste dyrkingsarealer i samme områder som ferdelsårene.

Jordvernalliansen vil først legge vekt på at det er positivt at det nå skal gjennomføres en helhetlig planlegging av vegstrekningen med nytt korridorsøk. Dette muliggjør trasevalg som i størst mulig grad sparer dyrket mark.

Jordvernalliansen i Innlandet mener ut fra dette at jordvern må tillegges avgjørende vekt i utbyggingsprosjektet mht valg av traseer, konsept/omfang og løsninger.

WILPF Norge
INTERNASJONAL FORBUND FOR FRED OG FRIHET

Norsk Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbunc

HEDMARK BONDELAG

Naturvernforbundet

Trasévalg har svært stor betydning i så måte. Alliansen mener det må foretas omfattende analyser og beregninger, for å finne den optimale traseen som i størst mulig grad unngår beslag av dyrket mark. Traseen må i størst mulig grad legges i områder med skog og berg. Trasémuligheter i nærheten av elveløpet, slik det tidligere har vært utredninger av, bør en nå gå bort fra. Den beste matjorda ligger gjennomgående på begge sider av elveløpet.

Når det gjelder konseptvalg, anmoder Jordvernalliansen om at det blir gjort grundige analyser av trafikkmengde og trafikkvekst. Alliansen anbefaler gjennomgående å vurdere alle tiltak som kan minimere arealbeslag mtp vegbredde. I så måte er vi i utgangspunktet positive til Nye Veiers forslag til en ny dimensjoneringsklasse for motorveger, med en smalere firefeltsveg, samt standarder på strekninger med ÅDT mellom 6000 og 20 000. Vi vil anbefale å vurdere såkalt smartveg her, med maks 19 meters bredde. Dersom trafikkmengden tillater det, vil vi også anbefale to-trefeltsveg med 15 meters bredde.

Videre har vi følgende generelle innspill for å minimere beslag av dyrket mark i prosjektet:

- Bred sikkerhetssone mot dyrka mark erstattes med autovern. I dag har vi norm med en sikkerhetssone på 8 m fra hvitstripe. Det framstår som en sløsing med jordbruksarealer å ta et bredt belte på utsida av selve vegen ut av produksjon så lenge det finnes alternativer. Med autovern kan viltgjerder trekkes nærmere vegen.
- Unngå bruk av støyvoll på dyrka mark. Ved behov for tiltak for støyreduksjon på dyrka mark bør det brukes arealbesparende støyskjerm i stedet for jordvoll. Massedeponering på matjord i form av støyvoller er ikke akseptabelt.
- Kritisk gjennomgang av antall kryss. Planfrie kryss er svært arealkrevende, og vi har ved tidligere utbygginger beregnet besparelser på 30-35 dekar ved å unngå utbygging av ett kryss.
- Matjordhåndtering på fagmessig god måte, slik at jorda tas hånd om sjiktvis, og kan legges tilbake på egnede arealer for framtidig dyrking av mat.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr
Hedmark Bondelag

Lars Mæhlum
Naturvernforbundet i Hedmark

Odd Erik Kokkin
LO Innlandet

Lars Arne Mjørlund
Oppland Bondelag.

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET